

Gemensamt meddelande om en ny strategisk agenda för EU och Indien

Utrikesdepartementet

Dokumentbeteckning

JOIN(2025) 50

Celexnummer 52025JC0050

GEMENSAMT MEDDELANDE TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET om en ny strategisk agenda för EU och Indien

Sammanfattning

Det 17 september 2025 offentliggjorde unionens höga representant för utrikes- och säkerhetspolitiska frågor tillsammans med kommissionen det gemensamma meddelandet om en ny strategisk agenda för EU och Indien. I meddelandet presenteras en gemensam vision för hur det strategiska partnerskapet med Indien som ingicks 2004 ska vidareutvecklas genom både fördjupat och breddat samarbete. Ambitionen är ett mer resultatorienterat, bättre samordnat partnerskap, inriktat på gemensamma intressen på strategiska områden som hållbarhet, ny teknik, säkerhet och försvar. Initiativet följer på kommissionens ordförande von der Leyens och EU-kollegiets besök till Indien den 27-28 februari 2025. Det gemensamma meddelandet innehåller såväl övergripande strategiska målsättningar som specifika samarbetsområden, uppdelat i fem pelare. I ett nästa steg vill EU arbeta gemensamt med Indien för att utveckla en "Joint EU-India Comprehensive Strategic Agenda". Sverige ser positivt på det gemensamma meddelandet.

1. Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Det strategiska partnerskapet mellan EU och Indien upprättades 2004. I takt med att Indiens ekonomi vuxit och Indiens roll som global aktör stärkts har EU sett ett behov av att uppdatera och vidareutveckla partnerskapet med Indien. 2018 presenterade kommissionen och EEAS ett gemensamt meddelande där inriktningen för en ny EU-strategi om förbindelsen med Indien lades fram. Rådslutsatser antogs enhälligt av rådet den 10 december 2018, som tillsammans med det gemensamma meddelandet gav en ram åt arbetet med att bredda och fördjupa förbindelserna med Indien. I samband med att det femtonde toppmötet mellan EU och Indien hölls 2020 enades EU och Indien om en gemensam vägkarta ("Roadmap to 2025") för hur det strategiska partnerskapet skulle stärkas de nästkommande fem åren. Sedan dess har EU och Indien bland annat återupptagit förhandlingarna om ett frihandelsavtal, och inrättat ett gemensamt handels- och teknikråd.

2024 aviserade kommissionens ordförande Ursula von der Leyen i de politiska riktlinjerna för EU-kommissionens mandatperiod 2024–2029 att en ny strategisk agenda för EU och Indien skulle tas fram. Kommissionen och EEAS har sedan dess tydligt visat sin avsikt att växla upp samarbetet och kontakterna med Indien. Den 27–28 februari 2025 reste ordförande von der Leyen och EU-kollegiet till Indien. I samband med besöket kommunicerade Indiens premiärminister Modi och von der Leyen i ett gemensamt uttalande att en ny strategisk agenda skulle antas vid nästa toppmöte mellan EU och Indien.

Sedan dess har EEAS i samråd med medlemsstaterna utarbetat en ny strategi för Indienförbindelsen. En fyra veckor lång konsultationsprocess och dialog med civilsamhället har också genomförts. Det gemensamma meddelandet om en ny strategisk agenda för EU och Indien offentliggjordes den 17 september 2025.

1.2 Förslagets innehåll

Det gemensamma meddelandet konstaterar inledningsvis att det är en strategisk prioritering att lyfta partnerskapet mellan EU och Indien till en ny nivå. Detta

motiveras dels av Indiens växande ekonomi och globala aktörskap, dels av en oroligare omvärld där Europas och den indopacifiska regionens säkerhet är alltmer sammanlänkade. Indien och Europa ses som naturliga partners som delar grundläggande demokratiska värderingar och stödjer en regelbaserad världsordning, men som har kompletterande styrkor som kan skapa tillväxtfördelar och bidra till minskade handelsberoenden på båda sidor, genom nya möjligheter till diversifiering av handel och produktion.

Kommissionen och den höga representanten föreslår att den nya strategiska agendan för EU och Indien struktureras kring fem pelare:

- i) **Välstånd och hållbarhet.** Ett närmare samarbete mellan EU och Indien ses som avgörande för att driva tillväxt, skapa arbetstillfällen, främja industriutveckling och stärka leveranskedjor. Meddelandet framhåller att Indien kan bidra till stärkt konkurrenskraft och motståndskraft i EU, medan EU kan stödja Indiens utvecklingsambitioner, tillverkningsindustri och gröna omställning. Avsnittet belyser vikten av ett fullbordat frihandelsavtal som kombinerar förbättrat marknadstillträde med regelförenklningar på båda sidor, och innehåller robusta skrivningar om hållbar utveckling. Avsnittet lyfter även vikten av ett investeringsskyddsavtal och ett avtal om geografiska ursprungsbeteckningar, som led i att stärka handels- och investeringsförbindelserna.
- ii) **Teknik och innovation.** EU och Indien har goda förutsättningar att bli ledande inom framväxande teknik som artificiell intelligens, högpresterande datorsystem (High Performance Computing, HPC), rymdteknik, avancerade halvledare och säker digital infrastruktur. Indien erbjuder bland annat en stor högkvalificerad arbetskraft, en växande digital ekonomi och kunnande inom kostnadseffektiv innovation, medan det i EU finns betydande expertis och forskningskompetens inom grön och digital teknik. Som konkreta förslag för att främja ett ömsesidigt gynnsamt innovationsklimat föreslås bland annat inrättandet av särskilda innovationsnav och ett start-up-partnerskap mellan EU och Indien. Strategin föreslår även ett utvecklat forskningssamarbete inom ramen för Horizon Europe.

- iii) **Säkerhet och försvar.** Meddelandet betonar behovet av ett närmare säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete mellan EU och Indien, i ljuset av tilltagande geopolitiska spänningar. Strategin förordar ett fördjupat europeiskt engagemang i Indiska oceanen och Stilla-havsområdet, och betonar vikten av fortsatt dialog med Indien rörande samtliga aspekter av den ryska aggressionen mot Ukraina. Konkret föreslås att EU och Indien går vidare med planer på att ingå ett säkerhets- och försvarspartnerskap, och påbörjar förhandlingar om ett informationssäkerhetsavtal i syfte att underlätta utbytet av klassificerad information, för att möjliggöra utökat samarbete inom försvar och säkerhet. Vidare föreslås att ett utökat industrisamarbete om försvarsmateriel utforskas.
- iv) **Konnektivitet och globala frågor.** Som nyckelaktörer i G20 har EU och Indien en viktig roll i att bemöta globala utmaningar, främja hållbar utveckling och bidra till en mer effektiv styrning av multilaterala institutioner. Ökad regional integration ligger i både EU:s och Indiens intresse. Den planerade handelskorridoren India-Middle East-Europe Economic Corridor (IMEC) utgör ett centralt initiativ för att främja regional konnektivitet, genom diversifierade handelsvägar och ökad integrering av digital, energi - och transportinfrastruktur. Strategin föreslår även ökat samarbete mellan EU och Indien i tredje land, primärt i Afrika och Sydasien, för att bidra med lösningar inom bland annat hållbarhet, digitalisering och katastrofriskreducering.
- v) **Horisontella möjliggörande åtgärder.** Främjad personrörlighet för att säkra kompetensförsörjningen, satsningar på gemensamma kontaktytor för ökad förståelse och kunskapsbyggande, ökad samverkan med näringslivet, samt stärkande av den institutionella strukturen för EU-Indien-förbindelserna ses samtliga som centrala delar för att binda ihop partnerskapet och göra det mer effektivt. Bland annat föreslås att toppmöten mellan EU och Indien ska hållas årligen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet har inga effekter på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

Meddelandet beskriver kommissionens kommande arbete och har inga budgetära konsekvenser.

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Sverige ser positivt på det gemensamma meddelandet. Sverige har under överläggningarna uttryckt stöd för kommissionens och EEAS ansträngningar mot ett fördjupat partnerskap med Indien, och lyft vikten av att stärka EU:s profil i Indien. Ett framtida bilateralt frihandelsavtal har av Sverige setts som en central del av EU:s partnerskap med Indien. Sverige har även lyft vikten av samarbete på strategiska områden med geopolitisk relevans, inklusive hållbarhet och grön omställning, säker och betrodd digital infrastruktur, maritim säkerhet, cyberfrågor och framväxande ny teknik. Sverige stödjer förslaget om ett säkerhets- och försvarspartnerskap mellan EU och Indien. Vidare har från svensk sida framhållits att dialog om mänskliga rättigheter är en viktig del av den omfattande relationen mellan EU och Indien.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Samtliga medlemsstater har välkomnat det gemensamma meddelandet. Medlemsstaterna har över lag uttryckt stöd för arbetet med en ny strategisk agenda för EU och Indien. Möjligheter till utökat samarbete med Indien har framhållits inom bl.a. multilateralt samarbete, klimat, grön omställning, rörlighet för högkvalificerad arbetskraft, konnektivitet och ny teknik. Förhandlingarna om ett frihandelsavtal har av medlemsstater lyfts fram som särskilt viktiga. På säkerhets- och försvarsområdet har i synnerhet maritim säkerhet och cybersäkerhet lyfts som relevanta samarbetsområden. Samsyn har under överläggningarna funnits bland medlemsstaterna kring kommissionens och EEAS förslag om att ingå ett säkerhets- och försvarspartnerskap mellan EU och Indien. Många medlemsstater har även lyft vikten av dialog om mänskliga rättigheter med Indien.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Ärendet behandlas för närvarande i rådet. Europaparlamentet höll en debatt om det gemensamma meddelandet den 7 oktober.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Under den offentliga konsultationsprocessen inkom svar från ett trettiotal instanser, inklusive företag, näringslivsorganisationer, civilsamhällsorganisationer och forskningsinstitut. Inga svar från svenska intressenter har noterats. I flera instanser uttrycktes önskemål om att verka för sänkta tullar och minskade handelshinder i relationen med Indien. Instanser framhöll att den nya strategin bör stärka samarbeten inom bl.a. grön industriomställning och digital infrastruktur, och främja samordnad arbetskraftsmigration för att stärka EU:s konkurrenskraft. Forskningsinstitut framhöll att strategin utöver att främja ekonomisk tillväxt även bör se till förbättrade levnadsvillkor, jämlikhet och demokratisering. Flera instanser beskrev ett behov av kunskapsutbyte med Indien rörande exempelvis juridiska villkor och affärskultur.

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rubriken är inte tillämplig eftersom meddelandet inte innehåller förslag till lagstiftningsakter.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Rubriken är inte tillämplig eftersom meddelandet inte innehåller förslag till lagstiftningsakter.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Med vägledning från rådet ska kommissionen och utrikestjänsten tillsammans med Indien utarbeta en gemensam strategisk agenda för antagande vid nästa toppmöte mellan EU och Indien. Preliminärt väntas detta äga rum första halvåret 2026, men inget datum är ännu satt.

4.2 Fackuttryck och termer